

Algimantas Zolubas. Investicijos ar nežabotas godulys? Susirūpinti turi visa Lietuva

Nelengva sukurti įstatymą, kurį būtų sunku peržengti ar apeiti, tačiau kartais kuriami būtent tokie įstatymai ar normatyviniai aktai, pagal kuriuos galima sauvaliauti su stebuklinguoju pasilaiminimu – visio zakonno.

Lietuvoje, regis, sukurta europietiška kultūros ir gamtos paveldo apsaugos sistema, tokią veiklą reglamentuojančių įstatymų įgyvendinimo priežiūra, tačiau sankcijos už pažeidimus, kurių viešai žiniasklaidoje rasime aibes, apsiriboja kokiu nors menkos tvoros išardymu ar bauda, prilygstančia pažeidėjo įgytos naudos šimtajai ar tūkstantajai daliai. Deja, tokiu būdu nacionalinis resursas - Lietuvos kultūros ir gamtos paveldas toliau naikinamas, o plačioji visuomenė vis labiau netenka galimybių jais tausojamai naudotis.

Skandalingi pažeidimai Kuršių nerijos nacionaliniame parke ar naujausi – Pavilnių ir Verkių regioniniuose parkuose, kurių draustiniuose ir miškuose pridygo pilis primenančių verslininkų namų, užgrobtą valstybinę žemę, daroma žala gamtai, drastiškiausias per visą 27-metį Vilniaus senamiesčio veido bjaurėjimas veja į neviltingą eilinius Lietuvos piliečius dėl valstybės institucijų atsainumo ir žeminančio bandymo įtikinti brutualiems investitoriams!

Trakai yra Lietuvos perlas, kuriuo žavisi visas pasaulis. Ne tik mes, lietuviai, bet ir visi atvykstantieji svečiai, kuriuos į Trakus atsiveža Seimas bei Vyriausybė.

Deja, šį nacionalinį turtą nuolat siekiama nusavinti ar panaudoti tik savo interesams. Juk neatsitiktinai į Trakų istorinį kraštovaizdį veržiasi nežabojamo godulio apimti, susirūpinimu investicijomis prisidengiantys milijonieriai ir jų patarnautojai.

Trakų istorinio nacionalinio parko direktorius Gintaras Abaravičius

iki šiol atlaikė (su sveikatos nuostoliais iki infarkto) didžiulį žemgrobių spaudimą. Inirtingą socialliberalės, vėliau darbo partijos narės, buvusios Seimo narės Dangutės Mikutienės puolimą ir pasikėsinimus į Trakų paveldą, šiandien perėmė Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Vytautas Kernagis, advokataujantis verslininkui Dariui Nedzinskui, kuris ruošiasi statyti „Rimi“ prekybos centrą Trakų senamiesčio urbanistinio draustinio

teritorijoje. Seimo narys V.Kernagis taip įsisiautėjo, kad viešoje erdvėje paragino skubos tvarka „neutralizuoti“ vieną iš Lietuvos Respublikos piliečių G.Abaravičių su visų mūsų Trakų istoriniu nacionaliniu parku!

Netenka abejoti, kad naujojo puolimo prieš Trakų istorinį nacionalinį parką esmė yra tas pats neskaidrus, jokių priemonių nesibodintis mėginimas patenkinti privačius įtakingų asmenų interesus viešojo intereso sąskaita, ignoruojant įstatymus ir net grubiausiu būdu keičiant istorinį kraštovaizdį saugančius teisės aktus.

O kad būtų visio zakonno, Kultūros paveldo departamento Pirmoji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba 2016-02-09 aktu Nr.KPD-RM-627/1 ne tik sumažino Trakų senamiesčio (un. Nr. 17114) teritoriją, išimdama iš jos D.Nedzinsko projektui reikalingus sklypus, bet ir sudarė sąlygas didinti Trakų senamiesčio aukštumą iki 8 aukštų su palėpe perimetriniame užstatyme. Ši žinybinė komisija tokį aktą priėmė nesilaikydama Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 10 straipsnio 6 dalyje įtvirtinto reikalavimo apie Trakų senamiesčio pietinės ribos sumažinimą informuoti visuomenę prieš 3 mėnesius spaudoje. Aktas parengtas taip, kad sunku suvokti net specialistui, juolab paveldui neabejingiems piliečiams, pakeitimų esmę ir mastą.

Jei kas bandytų įrodyti, jog Pirmajai nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybai labai rūpėjo investicijos, atsigręžę į vertinimo iniciatorių, pamatysite nežabotą godulį.

Trakų istorinio nacionalinio parko direkcija kreipėsi į Lietuvos Respublikos Generalinę prokuratūrą bei kitas institucijas, prašydama padėti apginti viešąjį interesą. Tačiau, kai „investitoriai“ kėsina mūsų istorines sostines paversti privačius interesus tenkinančiomis, istorinį paveldą darkančiomis statybomis, susirūpinti turi visa Lietuva.